

SAŽETAK OPISA SVOJSTAVA LIJEKA

1. NAZIV LIJEKA

Levosert 20 mikrograma/24 sata intrauterini sustav za isporuku

2. KVALITATIVNI I KVANTITATIVNI SASTAV

Djelatna tvar je levonorgestrel.

Intrauterini sustav za isporuku sadrži 52 mg levonorgestrela. Na početku se oslobađa približno 20 mikrograma levonorgestrela na dan, a zatim se ta količina progresivno smanjuje do približno 50 % nakon 6 godina.

Za cjeloviti popis pomoćnih tvari vidjeti dio 6.1.

3. FARMACEUTSKI OBLIK

Intrauterini sustav za isporuku (engl. *intrauterine delivery system*, IUS)

Lijek se sastoji od sklopa za umetanje i intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela, koji se nalazi na vrhu sklopa za umetanje. Sklop za umetanje sastoji se od cijevi za umetanje, klipa, oboda, tijela i klizača. Sustav za isporuku sastoji se od bijele ili gotovo bijele jezgre sačinjene od hormona i elastomera, postavljene na nosač u obliku slova T i prekrivene neprozirnom cjevčicom, koja regulira oslobađanje levonorgestrela. T-nosač na jednom kraju okomitog kraka ima omču, a na drugom dva vodoravna kraka. Za omču su spojene niti za uklanjanje.

4. KLINIČKI PODACI

4.1 Terapijske indikacije

Kontracepcija.

Liječenje prekomjernog menstrualnog krvarenja. Levosert može biti osobito koristan u žena s prekomjernim menstrualnim krvarenjem kojima je potrebna (reverzibilna) kontracepcija.

4.2 Doziranje i način primjene

Započinjanje liječenja

U žena reproduktivne dobi Levosert se umeće u materničnu šupljinu unutar sedam dana od početka mjesečnice. Može se zamijeniti novim sustavom u bilo kojem trenutku tijekom ciklusa.

Umetanje nakon porođaja: Kako bi se smanjio rizik od perforacije, umetanje nakon porođaja treba odgoditi sve dok maternica potpuno ne involuira. Ne smije se umetnuti manje od šest tjedana nakon porođaja. Ako je kod žene prisutno značajno poslijeporođajno krvarenje i/ili bol, onda prije umetanja sustava treba isključiti infekciju ili druge uzroke. Levosert se također može umetnuti odmah nakon pobačaja u prvom tromjesečju.

Kada se koristi za kontracepciju i prekomjerno menstrualno krvarenje, Levosert djeluje tijekom šest godina. Dakle, treba ga ukloniti nakon 6 godina uporabe.

Ako korisnica želi nastaviti koristiti istu metodu, novi se sustav može umetnuti u isto vrijeme, i u tom slučaju nije potrebna nikakva dodatna zaštita.

Pedijatrijska populacija

Levosert se nije ispitivao u djevojaka mlađih od 16 godina. Levosert se ne smije koristiti prije prve mjesečnice.

Oštećenje funkcije jetre

Levosert je kontraindiciran u žena s tumorom jetre ili nekom drugom akutnom ili teškom bolešću jetre (vidjeti dio 4.3).

Upute za uporabu i rukovanje

Levosert dolazi u sterilnom pakiranju, koje se ne smije otvarati sve do umetanja u maternicu. Nakon otvaranja, sustavom treba rukovati uz aseptičke mjere opreza. Ako je rub sterilne vrećice oštećen, sustav treba baciti (vidjeti dio 6.6 za upute za zbrinjavanje).

Kako umetnuti Levosert

Strogo se preporučuje da Levosert umeću samo liječnici/zdravstveni radnici koji imaju iskustva s umetanjem intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela i/ili koji imaju dostatnu izobrazbu za umetanje takvog sustava.

U slučaju poteškoća s umetanjem i/ili izuzetno jake boli ili krvarenja tijekom ili nakon umetanja, vidjeti dio 4.4.

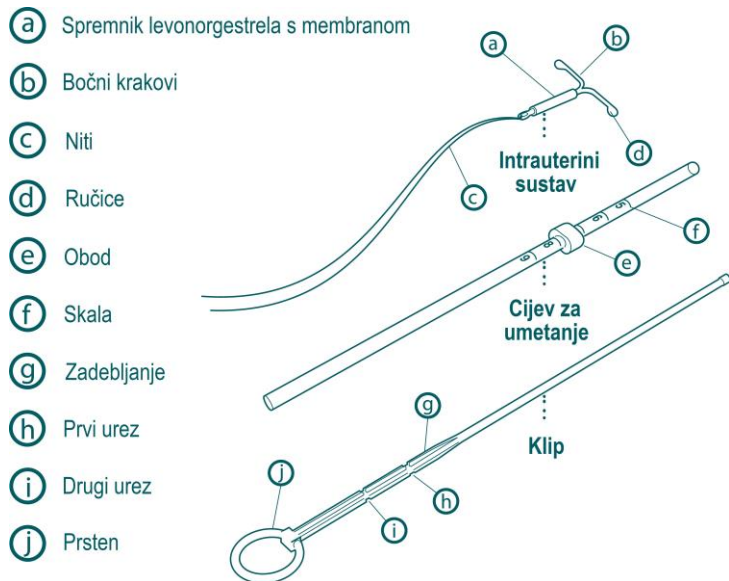
Levosert sustav isporučuje se sterilan, a steriliziran je etilen oksidom. Ne smije se ponovno sterilizirati. Namijenjen je samo za jednokratnu uporabu. Ne smije se upotrijebiti ako je unutarnje pakiranje oštećeno ili otvoreno. Mora se umetnuti prije posljednjeg dana mjeseca navedenog na naljepnici.

Levosert se uz pomoć priloženog sklopa za umetanje (slika 1) umeće u materničnu šupljinu, pri čemu treba pažljivo slijediti upute za umetanje.

Sljedeće su upute za umetanje priložene i u kutiji u kojoj se nalazi intrauterini sustav.

Pažljivo pročitajte sljedeće upute za uporabu jer se ovaj tip sklopa za umetanje može razlikovati od drugih intrauterinih sustava za isporuku koje ste prethodno koristili.

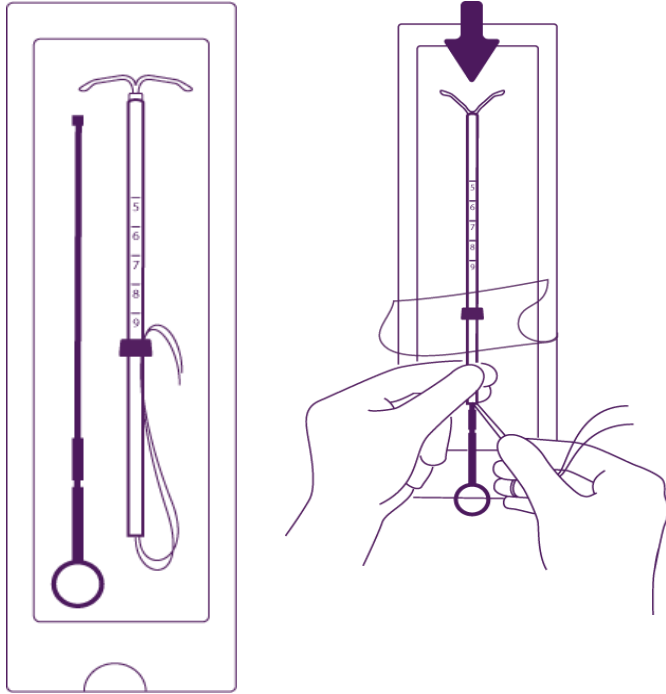
Opis

Uvjeti za uporabu

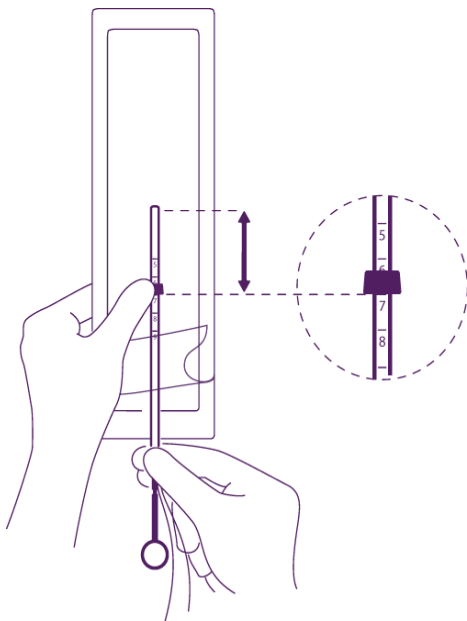
1. U žena reproduktivne dobi Levosert se umeće unutar sedam dana od početka mjesečnice. Može se zamijeniti novim sustavom u bilo kojem trenutku tijekom ciklusa.
2. Strogo se preporučuje da Levosert sustav umeću samo liječnici/zdravstveni radnici koji imaju dostatnu izobrazbu o tome i koji su pažljivo pročitali ove upute prije umetanja Levosert sustava.
3. Levosert dolazi u sterilnom pakiranju, koje se ne smije otvarati sve do umetanja u maternicu. Nakon otvaranja, sustavom treba rukovati uz aseptičke mjere opreza. Ne smije se upotrijebiti ako je unutarnje pakiranje oštećeno ili otvoreno.
4. Ginekološkim pregledom odredite položaj (anteverzija, retroverzija) i veličinu maternice. Isključite trudnoću i kontraindikacije.
5. Postavite spekulium te odgovarajućom antiseptičkom otopinom očistite rodnicu i cerviks.
6. Ako je dijagnosticirana stenoza cerviksa, upotrijebite cervikalne dilatatore. Nemojte primijeniti silu kad osjetite otpor.
7. Uхватite cerviks kukastom hvataljkom i nježno povucite kako biste poravnali cervikalni kanal i materničnu šupljinu.
8. Histerometrijom odredite dubinu maternice. Ako je dubina maternice < 5,5 cm, obustavite postupak.

Priprema za umetanje

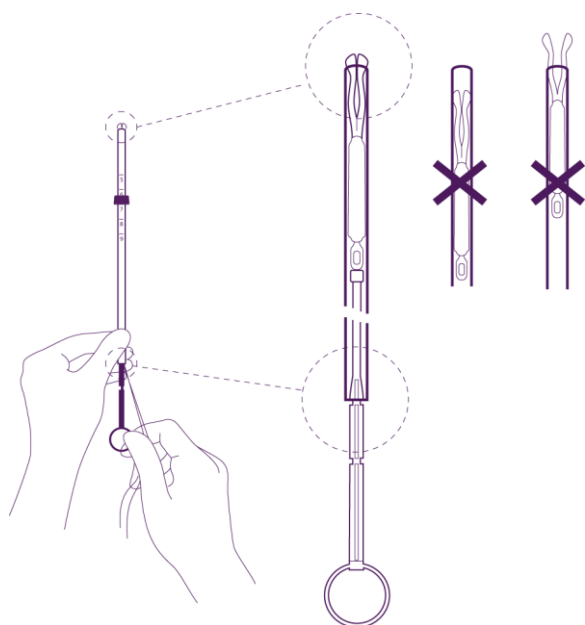
Uvedite klip i intrauterini sustav u cijev za umetanje

Djelomično otvorite blister (približno 1/3 od dna) i uvedite klip u cijev za umetanje. Izvucite niti iz oboda. Povucite niti da biste uveli intrauterini sustav u cijev. Krakovi intrauterinog sustava moraju ostati u vodoravnom položaju, paralelno s plosnatom stranom oboda.

Namjestite donji rub oboda na izmjerenu vrijednost dubine maternice

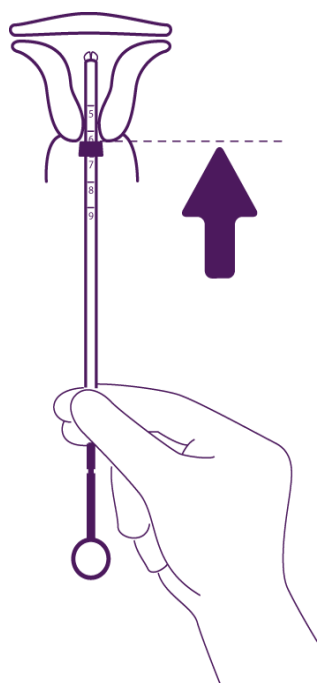
Namjestite plavi obod tako da njegov donji rub odgovara vrijednosti utvrđenoj histerometrijom. Plosnate strane oboda uvijek moraju biti paralelne s krakovima. Time se osigurava ispravno otvaranje krakova u materničnoj šupljini.

Prilagodite položaj intrauterinog sustava u cijevi za umetanje

Čvrsto držite klip dok povlačite niti i pomičete cijev kako biste prilagodili položaj intrauterinog sustava. Ručice na bočnim krakovima moraju biti vrlo blizu i nasuprot jedna drugoj, malo iznad gornjeg kraja cijevi za umetanje (vidjeti uvećanje 1), a donji kraj cijevi mora biti poravnat s prvim urezom na klipu (vidjeti uvećanje 2). Ako cijev nije poravnata s prvim urezom na klipu, morate jače povući niti.

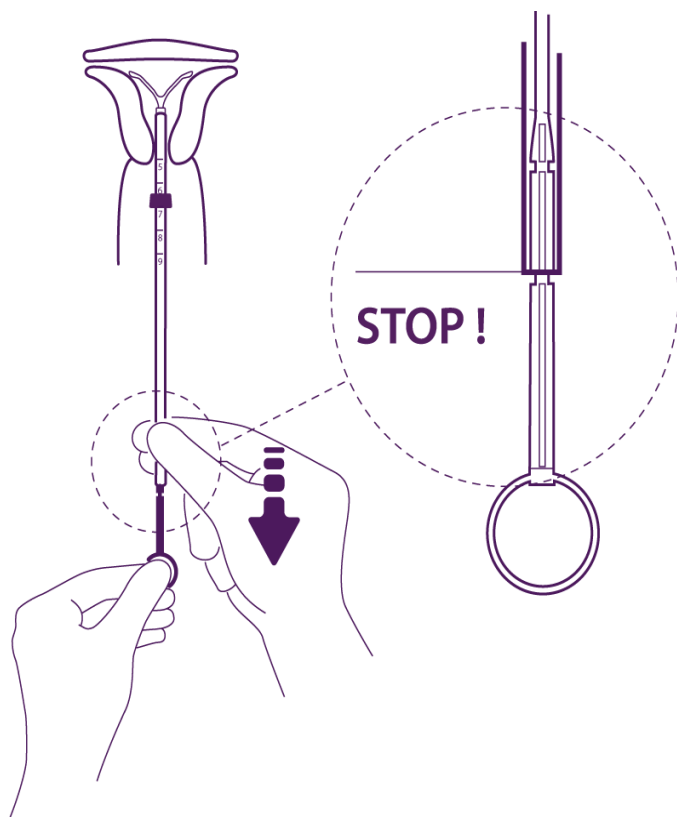
Umetanje

Uvedite sustav u cervikalni kanal sve dok plavi obod nije u doticaju s cerviksom

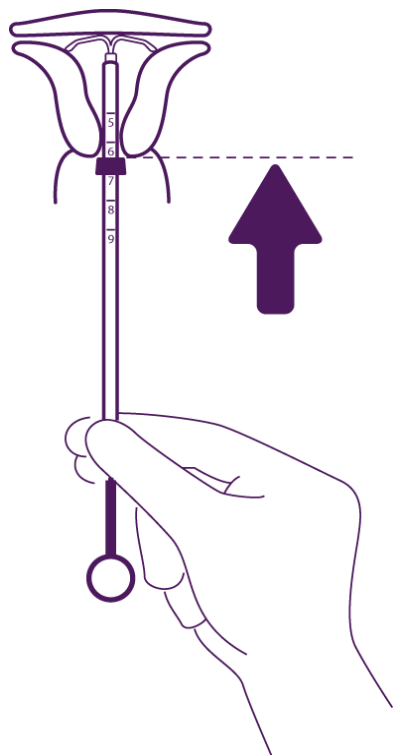
Izvadite cijeli sklop iz blistera, čvrsto držeći klip i cijev zajedno u ispravno namještenom položaju.

Uvedite sustav u cervikalni kanal sve dok plavi obod nije u doticaju s cerviksom.

Otpustite krakove intrauterinog sustava

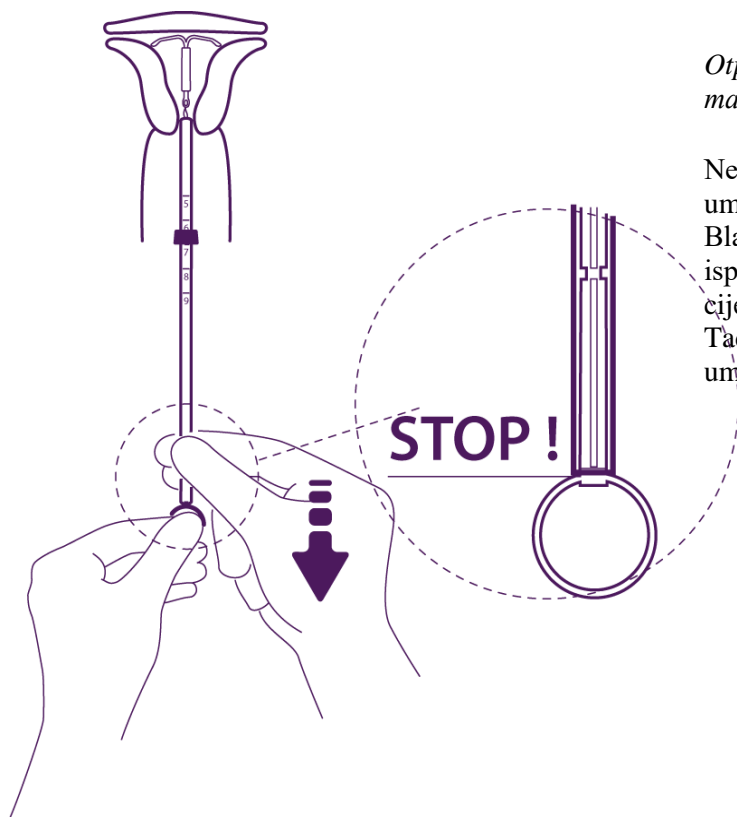
Držeći klip, otpustite niti i povucite cijev za umetanje prema dolje sve dok njezin donji kraj ne dosegne drugi urez na klipju.

Gurnite intrauterini sustav prema fundusu

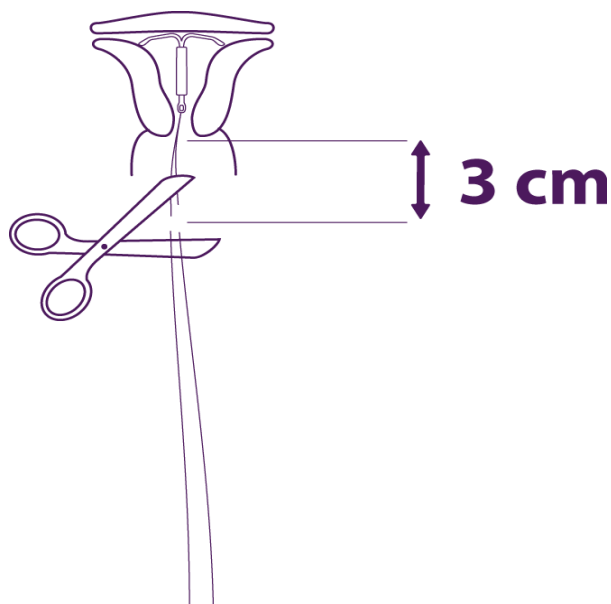
Da biste postavili intrauterini sustav u materničnu šupljini, gurnite cijev za umetanje zajedno s klipom sve dok plavi obod ponovno ne bude u doticaju s cerviksom.

Levosert sustav sada je ispravno postavljen u materničnu šupljinu.

Otpustite intrauterini sustav iz cijevi u materničnu šupljinu

Ne pomičući klip, povucite cijev za umetanje prema dolje, sve do prstena klipa. Blagi otpor označava prijelaz preko ispupčenja na klipu. Unatoč tome povucite cijev prema dolje, sve do prstena klipa. Tada Levosert u cijelosti izlazi iz cijevi za umetanje.

Izvucite dijelove sklopa za umetanje jedan za drugim i odrežite niti

Izvucite najprije klip, a zatim cijev za umetanje. Niti odrežite približno 3 cm od cerviksa.

VAŽNO!

U slučaju poteškoća s umetanjem i/ili izuzetno jake boli ili krvarenja tijekom ili nakon umetanja, potrebno je odmah provesti fizikalni i ultrazvučni pregled kako bi se isključila perforacija tijela maternice ili cerviksa. Ako je potrebno, uklonite postavljeni sustav i umetnite novi sterilni sustav.

Sve slučajeve perforacije maternice ili poteškoća s umetanjem treba prijaviti putem nacionalnog sustava za prijavu nuspojava navedenog u [Dodatku V](#).

Kako ukloniti Levosert

Levosert se uklanja nježnim povlačenjem niti hvataljkama. Ako niti nisu vidljive, a sustav se nalazi u materničnoj šupljini, može se izvaditi uskim kukastim hvataljkama ili intrauterinim retriverom niti. To može zahtijevati dilataciju cervikalnog kanala.

Ako trudnoća nije poželjna, u žena reproduktivne dobi uklanjanje treba provesti tijekom mjesečnice ako žena ima redovite mjesečnice. Ako se sustav ukloni u sredini ciklusa, a žena je imala spolni odnos unutar tjedan dana, postoji rizik od trudnoće ako se odmah nakon uklanjanja starog sustava ne umetne novi.

Nakon što se Levosert izvadi, sustav treba pregledati kako bi se potvrdilo da je čitav. Tijekom teških uklanjanja prijavljeni su pojedinačni slučajevi u kojima je hormonski cilindar kliznuo preko vodoravnih krakova i sakrio ih zajedno unutar cilindra. Ta situacija ne zahtijeva daljnju intervenciju ako se utvrdi da je intrauterini sustav čitav. Ručice vodoravnih krakova obično sprečavaju potpuno odvajanje cilindra od T-nosača.

4.3 Kontraindikacije

- Potvrđena trudnoća ili sumnja na trudnoću
- Trenutna ili rekurentna upalna bolest zdjelice
- Infekcija donjeg dijela genitalnog sustava
- Poslijeporođajni endometritis
- Infekcija maternice nakon pobačaja unutar protekla tri mjeseca
- Cervicitis, cervikalna displazija
- Sumnja na ili potvrđena zloćudna bolest maternice ili cerviksa
- Tumor jetre ili neka druga akutna ili teška jetrena bolest
- Prirođena ili stečena abnormalnost maternice, uključujući fibroide ako oni izobličuju materničnu šupljinu
- Nedijagnosticirano abnormalno krvarenje iz maternice
- Stanja povezana s povećanom sklonošću infekcijama
- Trenutni tumori ovisni o hormonima, kao što je rak dojke, ili sumnja na takve tumore (vidjeti dio 4.4)
- Akutne zloćudne bolesti koje zahvaćaju krv ili leukemije, osim ako su u remisiji
- Nedavna trofoblastična bolest dok su vrijednosti hCG-a povišene
- Preosjetljivost na djelatnu tvar ili neku od pomoćnih tvari navedenih u dijelu 6.1

4.4 Posebna upozorenja i mjere opreza pri uporabi

Liječnički pregled

Prije umetanja potrebno je uzeti cjelovitu osobnu i obiteljsku anamnezu. Fizikalni pregled treba provesti vodeći računa o tome, kao i o kontraindikacijama i upozorenjima za uporabu. Potrebno je izmjeriti puls i krvni tlak te provesti bimanualni pregled zdjelice kako bi se odredio položaj maternice. Pregled treba ponoviti šest tjedana nakon umetanja, a daljnje preglede provoditi prema kliničkoj indikaciji i prilagođeno svakoj ženi pojedinačno, a ne rutinski. Prije umetanja sustava potrebno je isključiti trudnoću i izliječiti genitalne infekcije. Žene treba upozoriti da Levosert ne štiti od HIV-a (AIDS-a) ni drugih spolno prenosivih bolesti (vidjeti odlomak o zdjelničnim infekcijama u nastavku).

Žene treba potaknuti da odlaze na probirne preglede za bolesti cerviksa i dojki prikladne za njihovu dob.

Uvjeti pod kojima se Levosert može koristiti uz oprez

Levosert se može koristiti uz oprez nakon savjetovanja se specijalistom ili treba razmotriti njegovo uklanjanje ako je bilo koje od sljedećih stanja prisutno otprije ili se po prvi put pojavi tijekom liječenja:

- migrena, žarišna migrena s asimetričnim gubitkom vida ili drugim simptomima koji ukazuju na prolaznu cerebralnu ishemiju
- iznimno jaka ili neuobičajeno česta glavobolja
- žutica
- izraženo povišenje krvnog tlaka
- zloćudne bolesti koje zahvaćaju krv ili leukemije u remisiji
- kronično liječenje kortikosteroidima
- simptomatske funkcionalne ciste na jajnicima u anamnezi
- aktivna ili prethodna teška arterijska bolest, kao što je moždani udar ili infarkt miokarda
- teški ili višestruki faktori rizika za arterijsku bolest
- trombotska arterijska ili bilo koja trenutna embolijska bolest
- akutna venska tromboembolija

Levosert se može koristiti uz oprez u žena s urođenom srčanom bolešću ili bolešću srčanog zaliska kod kojih postoji rizik od infektivnog endokarditisa.

Neredovita krvarenja mogu prikriti neke simptome i znakove polipa ili raka endometrija, pa u tim slučajevima treba razmotriti dijagnostičke mjere.

Žene koje koriste Levosert općenito treba potaknuti da prestanu pušiti.

Upozorenja i mjere opreza pri umetanju / uklanjanju

Opće informacije: Kod umetanja i uklanjanja sustava mogu se javiti bol i krvarenje. U slučaju poteškoća s umetanjem i/ili izuzetno jake boli ili krvarenja tijekom ili nakon umetanja, potrebno je odmah provesti fizikalni i ultrazvučni pregled kako bi se isključila perforacija tijela maternice ili cerviksa (vidjeti i odlomak 'Perforacija').

Postupak može dovesti do nesvjestice kao vazovagalne reakcije ili do napadaja u žena s epilepsijom. U slučaju ranih znakova vazovagalnog napadaja možda će se morati obustaviti postupak umetanja ili ukloniti sustav. Žena treba ostati u ležećem položaju, po potrebi spuštene glave i podignutih nogu, kako bi se ponovno uspostavio dotok krvi u mozak. Dišni se putovi moraju održavati prohodnima; uvijek mora biti dostupan orofaringelani tubus. Dugotrajna bradikardija može se kontrolirati intravenski primijenjenim atropinom. Može se primijeniti i kisik, ako je dostupan.

Perforacija: Može doći do perforacije tijela maternice ili cerviksa, najčešće tijekom umetanja, koja može postati primjetna tek nakon nekog vremena. Perforacija može biti praćena jakim boli i kontinuiranim krvarenjem. Ako se posumnja na perforaciju, potrebno je što prije ukloniti sustav, što može zahtijevati kirurški zahvat.

Incidencija perforacije tijekom ili nakon umetanja Levosert sustava u kliničkom ispitivanju u kojem nisu sudjelovale do jilje iznosila je 0,1%.

U velikom prospektivnom, usporednom, neintervencijskom, kohortnom ispitivanju koje je obuhvatilo korisnice intrauterinog sustava za isporuku/intrauterinog uloška (N = 61 448 žena) incidencija perforacije iznosila je 1,3 (95% CI: 1,1 - 1,6) na 1000 umetanja u cjelokupnoj ispitivanoj kohorti; 1,4 (95% CI: 1,1 - 1,8) na 1000 umetanja u kohorti koja je koristila neki drugi intrauterini sustav za isporuku levonorgestrela te 1,1 (95% CI: 0,7 - 1,6) na 1000 umetanja u kohorti koja je koristila bakreni intrauterini uložak.

Ispitivanje je pokazalo da su i dojenje u vrijeme umetanja i umetanje sustava unutar 36 tjedana nakon porođaja bili povezani s povećanim rizikom od perforacije (vidjeti Tablicu 1). Ti su faktori rizika bili neovisni o vrsti umetnutog intrauterinog sustava isporuku/intrauterinog uložka.

Tablica 1: Incidencija perforacije na 1000 umetanja za cjelokupnu ispitivanu kohortu, stratificirana prema dojenju i vremenu između umetanja i porođaja (rodilje)

	Žene koje su dojile u vrijeme umetanja	Žene koje nisu dojile u vrijeme umetanja
Umetanje ≤ 36 tjedana nakon porođaja	5,6 (95% CI: 3,9 - 7,9; n=6047 umetanja)	1,7 (95% CI: 0,8 - 3,1; n=5927 umetanja)
Umetanje > 36 tjedana nakon porođaja	1,6 (95% CI: 0,0 - 9,1; n=608 umetanja)	0,7 (95% CI: 0,5 - 1,1; n=41 910 umetanja)

Dojenje u vrijeme umetanja i umetanje unutar 36 tjedana nakon poroda potvrđeni su kao faktori rizika i u podskupini koja je bila praćena do 5 godina.

Rizik od perforacije može biti povećan kod umetanja nakon porođaja (vidjeti dio 4.2), u dojilja te u žena s fiksiranom maternicom u retroverziji.

Ponovni pregled nakon umetanja treba provesti u skladu sa smjernicama navedenima u odlomku 'Liječnički pregled', koje se mogu prilagoditi sukladno kliničkoj indikaciji u žena s faktorima rizika za perforaciju.

Zdjelična infekcija: Među korisnicama bakrenih intrauterinog uložaka najviša stopa zdjeličnih infekcija bilježi se u prvih mjesec dana nakon umetanja, a nakon toga se smanjuje.

Poznati faktori rizika za upalnu bolest zdjelice su veći broj spolnih partnera, česti spolni odnosi i mlađa dob. Zdjelična infekcija može imati ozbiljnih posljedica jer može smanjiti plodnost i povećati rizik od izvanmaternične trudnoće. Kao i kod drugih ginekoloških ili kirurških zahvata, nakon umetanja intrauterinog sustava može doći do teške infekcije ili sepse (uključujući sepsu uzrokovanu streptokokom skupine A), iako je to izuzetno rijetko.

Ako se u žena koje koriste Levosert pojave simptomi i znakovi koji ukazuju na zdjeličnu infekciju, indicirane su bakteriološke pretrage, praćenje se preporučuje čak i kod blagih simptoma, a potrebno je uvesti i odgovarajuće antibiotike. Nema potrebe za uklanjanjem Levosert sustava, osim ako se simptomi ne povuku nakon 72 sata ili ako žena ne izrazi želju da se Levosert ukloni. Levosert se mora ukloniti ako žena ima rekurentni endometritis ili zdjeličnu infekciju ili ako je akutna infekcija teška.

Komplikacije koje dovode do neuspjeha

Izbacivanje sustava: Simptomi djelomičnog ili potpunog izbacivanja bilo kojeg intrauterinog sustava za isporuku mogu uključivati krvarenje ili bol. Međutim, može doći do izbacivanja sustava iz maternične šupljine a da žena to ni ne primijeti, što dovodi do gubitka kontracepcijske zaštite. Djelomično izbacivanje može smanjiti učinkovitost Levosert sustava. Budući da sustav smanjuje jačinu menstrualnog krvarenja, jačanje krvarenja može ukazivati na izbacivanje sustava. Ako se Levosert pomaknuo, treba ga ukloniti i umetnuti novi sustav. Ženu treba uputiti kako da provjeri položaj niti Levosert sustava i da odmah posjeti svog liječnika ako ih ne može napipati.

Zagubljene niti: Ako niti za izvlačenje nisu vidljive u cerviksu na kontrolnom pregledu, prvo treba isključiti trudnoću. Moguće je da su se niti povukle u maternicu ili cervikalni kanal i da će se ponovno pojaviti tijekom sljedeće menstruacije. Ako ih je nemoguće pronaći, moguće je da su se otkinule ili da je sustav izbačen iz maternice, a u rijetkim je slučajevima moguće i da je sustav probio maternicu te se nalazi

izvan nje. Treba dogovoriti ultrazvučni pregled kako bi se odredio točan položaj sustava, a u međuvremenu savjetovati korištenje neke druge kontracepcije. Ako se ultrazvukom ne može odrediti položaj sustava i nema dokaza njegova izbacivanja, treba provesti obično rendgensko snimanje abdomena kako bi se isključio izlazak sustava iz maternice.

Nepravilna krvarenja

Neredovito krvarenje: Levosert obično značajno smanjuje gubitak krvi menstruacijom unutar 3 - 6 mjeseci uporabe. Obilnije menstrualno krvarenje ili neočekivano krvarenje mogu ukazivati na izbacivanje sustava. Ako menoragija potraje, ženu treba ponovno pregledati. Potrebno je provesti ultrazvučni pregled maternične šupljine. Treba razmotriti i biopsiju endometrija.

Rizik kod žena u predmenopauzi

Budući da je kod žena u predmenopauzi tijekom prvih nekoliko mjeseci liječenja moguće neredovito/točkasto krvarenje, prije umetanja Levosert sustava preporučuje se isključiti patološke promjene na endometriju.

Kada treba razmotriti trudnoću u žena reproduktivne dobi: Ako menstruacija ne nastupi unutar šest tjedana od početka prethodne menstruacije, treba razmotriti mogućnost trudnoće i isključiti izbacivanje sustava. U žena s amenorejom nije potrebno ponavljati test na trudnoću, osim ako ne postoje drugi simptomi koji to zahtijevaju. U približno 20% korisnica reproduktivne dobi dolazi do postupnog razvoja oligomenoreje i/ili amenoreje.

Ponovna ocjena liječenja kod menoragije: Levosert obično značajno smanjuje gubitak krvi menstruacijom unutar 3 - 6 mjeseci liječenja. Ako se u tom razdoblju ne postigne značajno smanjenje gubitka krvi, potrebno je razmotriti alternativne terapije.

Drugi rizici tijekom uporabe

Izvanmaterična trudnoća: Apsolutni rizik od izvanmaterične trudnoće među korisnicama intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela je nizak. Međutim, ako žena zatrudni dok je Levosert u maternici, povećana je relativna vjerojatnost izvanmaterične trudnoće. Mogućnost izvanmaterične trudnoće treba razmotriti u slučaju boli u donjem dijelu abdomena, osobito ako se uz to bilježi i izostanak menstruacije ili ako žena s amenorejom počne krvariti.

U provedenom kliničkom ispitivanju ukupna incidencija izvanmaterične trudnoće kod uporabe Levosert sustava iznosila je približno 0,12 na 100 žena-godina. Žene koje razmatraju uporabu Levosert sustava treba upozoriti na znakove, simptome i rizike izvanmaterične trudnoće. U žena koje zatrudne dok koriste Levosert sustav mora se razmotriti i ocijeniti mogućnost izvanmaterične trudnoće.

Žene koje u anamnezi imaju izvanmateričnu trudnoću, podvezivanje jajovoda ili zdjeličnu infekciju imaju povećan rizik od izvanmaterične trudnoće. Rizik od izvanmaterične trudnoće u žena koje u anamnezi imaju izvanmateričnu trudnoću i koriste Levosert sustav nije poznat. Mogućnost izvanmaterične trudnoće treba razmotriti u slučaju boli u donjem dijelu abdomena, osobito ako se uz to bilježi i izostanak menstruacije ili ako žena s amenorejom počne krvariti. Izvanmaterična trudnoća može zahtijevati kirurški zahvat te može dovesti do gubitka plodnosti.

Ciste na jajniku: U žena reproduktivne dobi uobičajeni su ovulacijski ciklusi s puknućem folikula. Ponekad je atrezija folikula odgođena pa se folikulogeneza može nastaviti. Ti se povećani folikuli ne mogu klinički razlikovati od cista na jajnicima. Većina je tih folikula asimptomatska, ali neke od njih mogu pratiti bol u zdjelici ili dispareunija.

U kliničkom ispitivanju Levosert sustava koje je obuhvatilo 280 žena s prekomjernim menstrualnim krvarenjem, od kojih je 141 žena koristila Levosert, cista na jajniku (simptomatska i asimptomatska) prijavljena je u 9,9% korisnica unutar 12 mjeseci od umetanja sustava. U kliničkom ispitivanju Levosert

sustava koje je obuhvatilo 1751 ispitanicu, ciste na jajnicima javile su se u približno 4,5% korisnica koje su koristile Levosert sustav tijekom 6 godina, a 0,3% ispitanica prekinulo je uporabu Levosert sustava zbog ciste na jajniku.

U većini su slučajeva ciste na jajnicima nestale spontano unutar dva do tri mjeseca promatranja. Ako se to ne dogodi, preporučuje se nastaviti ultrazvučno praćenje i provesti druge dijagnostičke/terapijske mjere. U rijetkim slučajevima može biti potrebna kirurška intervencija.

Depresivno raspoloženje i depresija dobro su poznate nuspojave primjene hormonskih kontraceptiva (vidjeti dio 4.8). Depresija može biti ozbiljna te je poznato da predstavlja rizični faktor za suicidalno ponašanje i suicid. U slučaju promjene raspoloženja i simptoma depresije, uključujući razdoblje ubrzo nakon početka liječenja, ženama je potrebno savjetovati da se obrate liječniku.

Rak dojke

Rizik u žena u predmenopauzi

U metaanalizi podataka iz 54 epidemiološka ispitivanja prijavljeno je da žene koje trenutno koriste kombinirane oralne kontraceptive, prvenstveno pripravke estrogena i progestagena, imaju blago povećan relativan rizik (RR = 1,24) od dijagnoze raka dojke. Taj dodatan rizik postupno nestaje tijekom 10 godina nakon prekida primjene kombiniranih oralnih kontraceptiva. Budući da je rak dojke rijedak u žena mlađih od 40 godina, dodatni broj dijagnoza raka dojke u žena koje trenutno koriste ili su nedavno koristile kombinirane oralne kontraceptive malen je u odnosu na ukupan rizik od raka dojke.

Rizik od dijagnoze raka dojke u žena koje koriste samo progestagenske metode (tablete, injekcije ili implantate koji sadrže samo progestagen), uključujući Levosert, vjerojatno je sličan onome koji se povezuje s primjenom kombiniranih oralnih kontraceptiva. Međutim, dokazi za kontraceptive koji sadrže samo progestagen temelje se na mnogo manjim populacijama korisnica pa su stoga manje uvjerljivi od onih za kombinirane oralne kontraceptive.

Opće informacije

Podnošenje glukoze: Niske doze levonorgestrela mogu utjecati na podnošenje glukoze pa u žena sa šećernom bolešću koje koriste Levosert sustav treba pratiti koncentracije glukoze u krvi.

Kontracepcija nakon spolnog odnosa: Levosert ne služi za kontracepciju nakon spolnog odnosa.

T-nosač Levosert sustava sadrži barijev sulfat, koji ga čini vidljivim na rendgenskim snimkama.

4.5 Interakcije s drugim lijekovima i drugi oblici interakcija

Metabolizam progestagena može se pojačati istodobnom primjenom tvari za koje se zna da induciraju enzime koji metaboliziraju lijekove, osobito enzime citokroma P450, kao što su antikonvulzivi (npr. fenobarbital, fenitoin, karbamazepin) i antiinfektivni lijekovi (npr. griseofulvin, rifampicin, rifabutin, nevirapin, efavirenz). S druge strane, djelatne tvari za koje se zna da inhibiraju enzime koji metaboliziraju lijekove (npr. itraconazol, ketokonazol) mogu povisiti serumske koncentracije levonorgestrela. Utjecaj tih lijekova na kontracepcijsku učinkovitost Levosert sustava nije poznat, ali se zbog njegova lokalnog mehanizma djelovanja ne smatra značajnim.

4.6 Plodnost, trudnoća i dojenje

Trudnoća

Levosert se ne smije koristiti tijekom trudnoće ni u slučaju sumnje na trudnoću. Ako žena neplanirano zatrudni dok je Levosert u maternici (vidjeti dio 5.), potrebno je isključiti izvanmaterničnu trudnoću (vidjeti dio 4.4); sustav se mora ukloniti te je potrebno razmotriti prekid trudnoće jer postoji visok rizik od

komplikacija u trudnoći (pobačaja, infekcije i sepse). Uklanjanje Levosert sustava ili ispitivanje maternice instrumentima može dovesti do spontanog pobačaja. Ako nije moguće provesti te postupke ili ako žena želi nastaviti trudnoću, treba je upozoriti na te rizike, a takve trudnoće pomno nadzirati. Ženu treba uputiti da prijavi sve simptome koji ukazuju na komplikacije u trudnoći, kao što je grčevita bol u abdomenu praćena vrućicom.

Lokalno izlaganje levonorgestrelu

S obzirom na intrauterinu primjenu i lokalno izlaganje hormonu, potrebno je uzeti u obzir moguće virilizirajuće učinke na plod. Iako su klinička iskustava s ishodima trudnoća u žena s intrauterinim sustavom za isporuku levonorgestrela *in situ* ograničena zbog visoke kontracepcijske učinkovitosti, žene treba obavijestiti da zasad nema dokaza da intrauterini sustav za isporuku levonorgestrela uzrokuje urođene mane u slučajevima kada se trudnoća iznese do termina s umetnutim intrauterinim sustavom.

Dojenje

Levonorgestrel se u vrlo malim količinama izlučuje u majčino mlijeko nakon uporabe intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela. Budući da se ne očekuje nikakav rizik za dijete, dojenje se može nastaviti tijekom uporabe Levosert sustava. U žena koje su koristile intrauterini sustav za isporuku levonorgestrela tijekom dojenja rijetko je prijavljeno krvarenje iz maternice.

Plodnost

Nakon uklanjanja intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela, plodnost u žena vraća se u uobičajeno stanje.

4.7 Utjecaj na sposobnost upravljanja vozilima i rada sa strojevima

Levosert nema poznatih učinaka na sposobnost upravljanja vozilima ili rada sa strojevima.

4.8 Nuspojave

Nuspojave su češće tijekom prvih nekoliko mjeseci nakon umetanja te se njihova učestalost smanjuje s dugotrajnom uporabom.

Vrlo česte nuspojave (koje se javljaju u više od 10% korisnica) uključuju krvarenje iz maternice/rodnice, uključujući točkasto krvarenje, oligomenoreju, amenoreju (vidjeti dio 5.1) i dobroćudne ciste na jajnicima.

Učestalost dobroćudnih cista na jajnicima ovisi o dijagnostičkoj metodi koja se koristila, a u kliničkim su ispitivanjima povećani folikuli dijagnosticirani u 12% ispitanica koje su koristile intrauterini sustav za isporuku levonorgestrela. Većina je folikula asimptomatska i nestaje unutar tri mjeseca.

U sljedećoj se tablici nuspojave navode prema MedDRA organskim sustavima. Učestalosti se temelje na podacima iz kliničkih ispitivanja.

Organski sustav	Nuspojave			
	Vrlo često: ≥ 1/10	Često: ≥ 1/100 do < 1/10	Manje često: ≥ 1/1000 do < 1/100	Rijetko: ≥ 1/10 000 do < 1/1000
Infekcije i infestacije	bakterijske infekcije rodnice, vulvovaginalne gljivične infekcije			
Poremećaji imunološkog sustava				preosjetljivost, uključujući osip, urtikariju i angioedem
Psihijatrijski poremećaji		depresivno raspoloženje nervoza smanjen libido		
Poremećaji živčanog sustava		glavobolja migrena presinkopa	sinkopa	
Krvožilni poremećaji		omaglica		
Poremećaji probavnog sustava		bol/nelagoda u abdomenu mučnina distenzija abdomena povraćanje		
Poremećaji kože i potkožnog tkiva	akne		alopecija hirsutizam pruritus ekcem kloazma/hiperpigmentacija kože	osip urtikarija
Poremećaji mišićno-koštano g sustava i vezivnog tkiva		bol u leđima		
Poremećaji reproduktivnog sustava i dojki	krvarenje iz maternice/rodnice, uključujući točkasto krvarenje, oligomenoreja, amenoreja dobročudne ciste na jajnicima	bol u zdjelici dismenoreja iscjedak iz rodnice vulvovaginitis osjetljivost dojki na dodir bol u dojnama dispareunija spazam maternice	perforacija maternice* upalna bolest zdjelice endometritis cervicitis normalan nalaz Papa testa, stupanj II	

Stanja vezana uz trudnoću, babinje i perinatalno razdoblje			izvanmaterična trudnoća	
Opći poremećaji i reakcije na mjestu primjene	bol pri postupku krvarenje pri postupku	izbacivanje intrauterinog kontracepcijskog sustava	edem	
Pretrage		povećanje tjelesne težine		

*Ova se učestalost temelji na velikom prospektivnom, usporednom, neintervencijskom, kohortnom ispitivanju provedenom u korisnicima intrauterinih sustava za isporuku/intrauterinih uložaka, koje je pokazalo da su dojenje u vrijeme umetanja i umetanje unutar 36 tjedana nakon porođaja neovisni faktori rizika za perforaciju (vidjeti dio 4.4).

Infekcije i infestacije

Nakon umetanja intrauterinog sustava za isporuku prijavljeni su slučajevi sepse (uključujući sepsu uzrokovanu streptokokom skupine A) (vidjeti dio 4.4).

Stanja vezana uz trudnoću, babinje i perinatalno razdoblje

Kada žena zatrudni dok je Levosert u maternici, povećan je relativan rizik od izvanmaternične trudnoće (vidjeti dijelove 'Posebna upozorenja i mjere opreza pri uporabi' te 'Plodnost, trudnoća i dojenje').

Poremećaji reproduktivnog sustava i dojki

U korisnicima intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela prijavljeni su slučajevi raka dojke (nepoznata učestalost, vidjeti dio 4.4).

Prijavljene su sljedeće nuspojave povezane s umetanjem ili uklanjanjem Levosert sustava: bol, krvarenje i vazovagalna reakcija praćena omaglicom ili sinkopom pri umetanju (vidjeti dio 4.4). Postupak također može izazvati napadaj u žena s epilepsijom.

Prijavljivanje sumnji na nuspojavu

Nakon dobivanja odobrenja lijeka važno je prijavljivanje sumnji na njegove nuspojave. Time se omogućuje kontinuirano praćenje omjera koristi i rizika lijeka. Od zdravstvenih radnika traži se da prijave svaku sumnju na nuspojavu lijeka putem nacionalnog sustava prijave nuspojava: navedenog u Dodatku V.

4.9 Predoziranje

Nije primjenjivo.

5. FARMAKOLOŠKA SVOJSTVA

5.1 Farmakodinamička svojstva

Farmakoterapijska skupina: Intrauterini kontraceptivi, plastični intrauterini uložak s progestagenom; ATK oznaka: G02BA03

Levonorgestrel je progestagen koji se u ginekologiji koristi na razne načine: kao progestagenska sastavnica oralnih kontraceptiva i hormonske nadomjesne terapije ili samostalno kao kontraceptiv u obliku mini-pilula i potkožnih implantata. Levonorgestrel se također može primijeniti izravno u materničnu

šupljinu u obliku intrauterinog sustava za isporuku. To omogućuje primjenu vrlo niske dnevne doze jer se hormon oslobađa izravno u ciljni organ.

Mehanizam kontracepcijskog djelovanja intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela uglavnom se temelji na hormonskim učincima koji dovode do sljedećih promjena:

- sprječavanja proliferacije endometrija
- povećanja gustoće cervikalne sluzi, što sprječava prolazak spermija
- supresije ovulacije u nekih žena

Očekuje se i da će fizička prisutnost sustava u maternici malo pridonijeti kontracepcijskom učinku.

Klinička djelotvornost

Ispitivanje kontracepcije

Kada se postavi prema uputama za umetanje, Levosert pruža kontracepcijsku zaštitu. Kontracepcijska učinkovitost Levosert sustava ocjenjivala se u velikom kliničkom ispitivanju. Kumulativna stopa trudnoće izračunata u obliku Pearlova indeksa (PI) u žena u dobi od 16 do uključivo 35 godina iznosila je 0,15 (95% CI: 0,02; 0,55) na kraju 1. godine te 0,18 (95% CI: 0,08; 0,33) na kraju 6. godine. Amenoreja je zabilježena u 19% korisnica Levosert sustava do kraja prve godine uporabe, 27% korisnica do kraja druge godine uporabe, 37% korisnica do kraja treće godine uporabe, 37% korisnica do kraja četvrtе godine uporabe te 42% korisnica do kraja pete godine uporabe i 40% korisnica do kraja šeste godine upotrebe.

Mehanizam djelovanja intrauterinog sustava za isporuku levonorgestrela na smanjenje gubitka krvi kod idiopatske menoragije vjerojatno se temelji na sprječavanju proliferacije endometrija.

Prekomjerno menstrualno krvarenje

U kliničkom ispitivanju koje je obuhvatilo žene s prekomjernim menstrualnim krvarenjem (≥ 80 ml po menstrualnom ciklusu), Levosert je ostvario značajno smanjenje gubitka krvi tijekom menstruacije unutar 3 - 6 mjeseci liječenja. Do kraja trećeg mjeseca uporabe volumen menstrualne krvi u žena s prekomjernim menstrualnim krvarenjem smanjio se za 88%, a smanjenje od 82% održalo se tijekom cijelog ispitivanja (12 mjeseci). Kod prekomjernog menstrualnog krvarenja uzrokovanog submukoznim fibroidima odgovor na liječenje može biti nešto manji. Manje krvarenje dovodi do porasta vrijednosti hemoglobina u krvi u žena s prekomjernim menstrualnim krvarenjem.

5.2 Farmakokinetička svojstva

Početna brzina oslobađanja levonorgestrela iz Levosert sustava *in vivo* od 20,1 mikrograma na dan smanjuje se na 17,5 mikrograma na dan tijekom prve godine te na 8,6 mikrograma na dan tijekom šeste godine. Budući da se levonorgestrel isporučuje izravno u materničnu šupljinu, uz niske koncentracije u plazmi (252 ± 123 pg/ml 7 dana nakon umetanja te 93 ± 45 pg/ml nakon 6 godina), njegovi su sistemski učinci zanemarivi.

Farmakokinetika levonorgestrela opsežno je ispitana i dokumentirana u literaturi. Poluvijek od 20 sati smatra se najboljom procjenom, premda su u nekim ispitivanjima zabilježene vrijednosti od svega 9 sati, a u drugima od čak 80 sati. Još jedan važan nalaz, koji doduše odgovara iskustvu s primjenom drugih sintetskih steroida, izražena je razlika u brzini metaboličkog klirensa među pojedinim korisnicama, čak i kod intravenske primjene. Levonorgestrel se u velikoj mjeri vezuje za proteine (uglavnom za globulin koji vezuje spolne hormone [engl. *sex hormone binding globulin*, SHBG]) te se opsežno metabolizira do velikog broja neaktivnih metabolita.

5.3 Neklinički podaci o sigurnosti primjene

Neklinički podaci ne ukazuju na poseban rizik za ljude osim informacija koje su već uključene u druge dijelove Sažetka opisa svojstava lijeka. Ti se podaci temelje na konvencionalnim ispitivanjima sigurnosne

farmakologije, toksičnosti ponovljenih doza, genotoksičnosti, kancerogenog potencijala te reproduktivne i razvojne toksičnosti.

6. FARMACEUTSKI PODACI

6.1 Popis pomoćnih tvari

polidimetilsiloksanski (PDMS) spremnik
polidimetilsiloksanska (PDMS) membrana
T-nosač od polietilena male gustoće s 20 - 24% barijeva sulfata
polipropilenske niti
bakar ftalocijanin plava

6.2 Inkompatibilnosti

Nije primjenjivo

6.3 Rok valjanosti

5 godina

6.4 Posebne mjere pri čuvanju lijeka

Čuvati u originalnom pakiranju. Vrećicu čuvati u vanjskom pakiranju radi zaštite od svjetlosti.

6.5 Vrsta i sadržaj spremnika

Levosert intrauterini sustav za isporuku sa sklopom za umetanje pojedinačno je pakiran u termički oblikovan blister (poliester) s odvojivim zaštitnim pokrovom (TYVEK-polietilen).

6.6 Posebne mjere za zbrinjavanje i druga rukovanja lijekom

Budući da se tehnika umetanja razlikuje od one za druge intrauterine uloške, poseban naglasak treba staviti na obuku o ispravnoj tehnici umetanja. Posebne upute za umetanje nalaze se u pakiranju. Levosert dolazi u sterilnom pakiranju, koje se ne smije otvarati sve do umetanja. Svakim sustavom treba rukovati uz aseptičke mjere opreza.

Ako je rub sterilne vrećice oštećen, sustav u njoj potrebno je zbrinuti u skladu s nacionalnim propisima za zbrinjavanje biološki opasnog otpada. Na jednak način treba zbrinuti i uklonjeni Levosert sustav te sklop za umetanje. Vanjsko pakiranje i unutarnje blister pakiranje mogu se zbrinuti kao kućni otpad.

7. NOSITELJ ODOBRENJA ZA STAVLJANJE LIJEKA U PROMET

Gedeon Richter Plc.
Gyömrői út 19-21.
1103 Budimpešta
Mađarska

8. BROJ(EVI) ODOBRENJA ZA STAVLJANJE LIJEKA U PROMET

HR-H-896425945

9. DATUM PRVOG ODOBRENJA/DATUM OBNOVE ODOBRENJA

28. siječanj 2019./ 14. veljače 2024.

10. DATUM REVIZIJE TEKSTA

14. veljače 2024.